

Rahvusooper Estonia loominguliste
kollektiivide usaldusisikud Ann Õun, Heldur
Harry Põlda, Rein Saar ja Ellinor Piirimäe

Teie 09.10.2025

Meie 17.10.2025 nr 10-6/1084-2

Vastus pöördumisele

Austatud Rahvusooper Estonia loominguliste kollektiivide usaldusisikud Ann Õun, Heldur Harry Põlda, Rein Saar ja Ellinor Piirimäe

Tänan kirja ja olulise teemapüstituse eest.

On mõisteta, et kultuuri käekäik teeb meile kõigile muret – kultuur pakub rasketel aegadel tuge paljudele ning on rahvusliku identiteedi kandja. Samuti on ilmne, et kultuuri vajadused kasvavad kiiremini kui riigi rahalised võimalused – seda nii elukalliduse tõusu kui ka professionaalsete ja ambitsioonikate loovisikute arenguootuste tõttu.

Praeguseks oleme ministeeriumis viimasel kahel aastal koostanud juba neli kärpe-eelarvet: vähendanud ministeeriumi tegevuskulusid, remondi- ja hooldusfonde ning selliseid toetusi ja programme, mille kärpimine ei halvaks otseselt ega kiirelt nende asutuste põhitegevust, kellel on oluline roll kultuuripoliitika eesmärkide elluviimisel. Sel aastal hoidis ministeerium tegevustelt kokku 13,4 miljonit eurot, järgmisel aastal ulatub kokkuhoid 21 miljonini. Samas ei ole siiski kultuurile selga pööratud – ka keerulistes oludes on leitud lisavahendeid.

Eesti muusikaharidus on maailmatasemel ning meie muusikuid hinnatakse nii kodu- kui välismaal. Just seetõttu oli kultuuritöötajate alampalga ja palgafondide suurendamine ministri üks peamisi prioriteete tänavustel riigieelarve läbirääkimistel, mis lõppes positiivse tulemusega.

Ministeeriumi haldusalas on kohustuslik tagada kõrgharidusega kultuuritöötajale miinimumpalk, mis järgmisel aastal tõuseb 1600 eurolt 1720 euroni. Riik eraldab selleks vajalikud vahendid, kuid palkade määramine jääb lõpuks siiski asutuste juhtide otsustada ja korraldada. Palgavahendid eraldatakse asutustele osana tegevustoetusest. Asutuste juhtidel on vabadus otsustada, kuidas neid ressursse kasutada – kõrgharidusega kultuuritöötajale tuleb tagada miinimumpalk, ent suurenenud palgafond (2026. aastal kasvab see kokku 6 miljoni euro võrra ehk keskmiselt 7%) võimaldab tõsta ka teiste töötajate, sealhulgas tugipersonali, tasusid.

Kultuuriministeeriumi haldusala avalik-õiguslikud asutused on viimased 10+ aastat olnud muu kultuurivaldkonnaga samadel alustel rahastatud. Samas on riik need asutused loonud koos oma seadusega ja selles seaduses ka kohustused sätestanud.

Oleme meie haldusalas olevate avalik-õiguslike asutuste juhtidega kohtunud ja ühiselt otsustanud, et seda diskussiooni, kas ja kuidas peaks avalik-õiguslike asutuste rahastamine erinema, tuleb edasi pidada riigikogus. Esimesed kohtumised on juba toimunud ja neid tuleb veel, kuni jõutakse ühisele arusaama ja lahendusteni.

Täpsemat infot, kuidas teemaga edasi liigutakse, jagab teile Rahvusooperi direktor ja vajadusel ka nõukogu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Xenia Joost

loomingu asekanstler